

Bruselj, 24. junij 2026  
(OR. en)

10460/26

---

**Medinstitucionalni zadevi:**  
**2025/0543 (COD)**  
**2025/0544 (CNS)**

---

RECH 277  
COMPET 760  
IND 408  
MI 624  
EDUC 266  
TELECOM 310  
ENER 391  
ENV 718  
CLIMA 324  
AGRI 491  
TRANS 414  
SAN 473  
BIOTECH 77  
CADREFIN 287  
CODEC 1161

**DOPIS O TOČKI POD „A“**

---

Pošiljatelj: Generalni sekretariat Sveta

Prejemnik: Svet

---

Zadeva: Sveženj Obzorje Evropa: okvirni program za raziskave in inovacije za obdobje 2028–2034

- a) Okvirni program in pravila za sodelovanje v programu in razširjanje njegovih rezultatov
- b) Posebni program za izvajanje programa Obzorje Evropa

– *delni splošni pristop*

---

## **UVOD**

1. Komisija je 16. julija 2025 objavila predloga za „sveženj“ programa Obzorje Evropa, in sicer predlog uredbe EP in Sveta o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa (v nadaljnjem besedilu: okvirni program)<sup>1</sup> ter predlog sklepa Sveta o vzpostavitvi posebnega programa za izvajanje okvirnega programa Obzorje Evropa (v nadaljnjem besedilu: posebni program)<sup>2</sup>.
2. V predlogu Komisije za okvirni program so za njegovo izvajanje v obdobju 2028–2034 predvidena finančna sredstva v višini 175 milijard EUR v tekočih cenah.
3. Da bi zagotovili nemoteno naložbeno pot, je Komisija predlagala vzpostavitev tesne povezave z Evropskim skladom za konkurenčnost, zlasti v okviru skupnih dejavnosti na področju raziskav in inovacij, ki bodo podpirale sklope politike tega sklada.
4. Za predloga je v Evropskem parlamentu pristojen Odbor za industrijo, raziskave in energetiko (ITRE). Kot poročevalec je bil za okvirni program imenovan Christian Ehler (EPP, DE), za posebni program pa René Repasi (S&D, DE).
5. Evropsko računsko sodišče je mnenje o predlogih<sup>3</sup> dalo 12. januarja 2026.
6. Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje o predlogih<sup>4</sup> dal 22. januarja 2026.
7. Evropski odbor regij je osnutek mnenja o predlogih<sup>5</sup> dal 7. maja 2026.

---

<sup>1</sup> 12007/25 REV 1.

<sup>2</sup> 12005/25 REV 1.

<sup>3</sup> 5280/26.

<sup>4</sup> 9403/26.

<sup>5</sup> 9391/26.

## II. NAPREDEK, DOSEŽEN V SVETU

8. Svet za konkurenčnost je na sejah 30. septembra 2025, 9. decembra 2025, 27. februarja 2026 in 29. maja 2026 opravil posebne orientacijske razprave o tematskih področjih, povezanih s programom Obzorje Evropa. V orientacijskih razpravah o raziskavah in inovacijah za dvojno rabo, varnosti in obrambi, prihodnjih evropskih partnerstvih, strateškem določanju prednostnih nalog in povečevanju udeležbe so bile z namenom sprejetja stališča Sveta zagotovljene splošne smernice.
9. Delovna skupina za raziskave je med danskim in ciprskim predsedovanjem preučila devet kompromisnih besedil predsedstva za oba predloga.
10. COREPER je na seji 24. junija 2026 potrdil besedili splošnih pristopov in Svet pozval, naj na eni od prihodnjih sej kot točko pod „A“ doseže dogovor o besedilih. Potrdil je tudi besedilo izjave iz dodatka ADD 1 k temu dopisu in pozval Svet, naj na eni od prihodnjih sej kot točko pod „A“ odobri besedilo te izjave.
11. Ker sta predlagani okvirni program in predlagani posebni program del svežnja predlogov, povezanih z večletnim finančnim okvirom (VFO), so vse tiste določbe v besedilih, ki imajo proračunske posledice ali ustrezajo elementom, ki so del horizontalnih pogajanj o VFO, v oklepajih in so torej izključene iz delnega splošnega pristopa, dokler ne bo dosežen nadaljnji napredek v zvezi z VFO. Te določbe so v besedilu v oglatih oklepajih. Določbe o ukrepih za povečevanje udeležbe so del splošnega ravnovesja in jih je treba razlagati ob upoštevanju trenutnega stanja pogajanj o celotnem svežnju VFO.
12. Opozoriti je treba, da določbe v zvezi z Evropskim inštitutom za inovacije in tehnologijo (EIT) ter skupnostmi znanja in inovacij (SZI) ne posegajo v končno stališče Sveta o Evropskem inštitutu za inovacije in tehnologijo (EIT) in njegovih skupnostih znanja in inovacij (SZI), ki bo opredeljeno v poznejši fazi po preučitvi prihodnjega predloga Komisije za revizijo uredbe o EIT. Izjava Sveta v zvezi s tem je v dodatku ADD 1 k temu dopisu.

### **III. TRENUTNO STANJE V EVROPSKEM PARLAMENTU**

13. Osnutka poročil poročevalcev o okvirnem programu in posebnem programu sta bila objavljena 3. marca 2026 in predstavljena na seji odbora ITRE 13. marca 2026, s čimer se je formalno začela faza vsebinskega pregleda in faza predlogov sprememb v odboru. Trenutno se predvideva, da naj bi bili končni poročili odbora ITRE sprejeti 10. septembra 2026, glasovanje o pogajalskem mandatu Evropskega parlamenta pa naj bi potekalo na plenarnem zasedanju od 5. do 8. oktobra 2026.

### **IV. GLAVNI ELEMENTI KOMPROMISNEGA BESEDILA PREDSEDSTVA**

14. Glavne elemente kompromisnega besedila je mogoče povzeti na naslednji način:
- a) Predlagani model **upravljanja** krepi sodelovanje Sveta in držav članic v postopku določanja strateških prednostnih nalog programa Obzorje Evropa. Postopek naj bi se začel z nasvetom Odbora za evropski raziskovalni prostor in inovacije (ERAC) o usmeritvah na področju raziskav in inovacij. Ta nasvet naj bi bil utemeljen na predvidevanjih in analizi na podlagi dokazov, ki naj bi jih med drugim zagotovile službe Komisije. Komisija naj bi ga nato upoštevala pri pripravi večletnega strateškega dokumenta. Strateška sestava programskega odbora naj bi v svoji svetovalni vlogi zagotavljala priporočila o splošni strateški usmeritvi in prednostnih nalogah programa ter se usklajevala na skupnih sestankih s Splošnim odborom Evropskega sklada za konkurenčnost, zlasti glede stebra II.
  - b) V zvezi s **horizontalnimi načeli** so v kompromisnem besedilu dodani odstavki o spodbujanju čezmejnega sodelovanja, pristopu programa glede vgrajene dvojne rabe, uresničevanju privzete enakosti spolov in sinergijah z drugimi programi Unije.

- c) V kompromisnem besedilu so okrepljene določbe o **evropskih partnerstvih**, in sicer z dodelitvijo vodilne vloge Svetu ali njegovim svetovalnim organom v zvezi z opredelitvijo področij partnerstev ter s pozivom k skladnosti z drugimi programi Unije, zlasti za dejavnosti uvajanja. V besedilu so natančneje pojasnjeni tudi pogodbeni dogovori, na katerih bi morala temeljiti partnerstva, vrste in načini prispevkov, uveden pa je tudi strožji pristop življenjskega cikla, vključno z ureditvami spremljanja, prehoda in postopnega opuščanja. V besedilu je poleg tega določen najvišji znesek za steber II, ki naj bi bil dodeljen za različne instrumente partnerstev. Partnerstva so oblikovana kot del skladnega portfeljskega pristopa in naj bi podpirala celotno vrednostno verigo raziskav in inovacij, vključno z dejavnostmi uvajanja, ki se financirajo v okviru drugih programov Unije in nacionalnih programov.
- d) Kompromisno besedilo v zvezi z **varnostjo raziskav** uvaja posebno opredelitev in poseben člen, ki določa okvir za opredelitev, ocenjevanje in zmanjševanje tveganj, povezanih z dejavnostmi na področju raziskav in inovacij. Poleg tega natančneje pojasnjuje ukrepe, ki se lahko uporabijo, kadar je to upravičeno, med drugim za določitev omejitev sodelovanja, zahtev v zvezi z rezultati in dodatnih zaščitnih ukrepov. Te določbe pa obenem še naprej spodbujajo sorazmeren pristop, ki temelji na tveganju, v celotnem obdobju izvajanja programa in ohranjajo načelo „odprto, kolikor je mogoče, zaprto, kolikor je potrebno“
- e) Besedilo za **steber I (Odlična znanost)** je spremenjeno v zvezi z delovnimi dogovori in mandatom predsednika Evropskega raziskovalnega sveta (ERC) ter sestavo in mandatom Znanstvenega sveta ERC. Pri ERC in ukrepih Marie Skłodowske-Curie je dodan poseben poudarek na raziskovalcih na začetku poklicne poti.

- f) V okviru **stebra II (Skupne raziskave in inovacije)** je bil natančneje pojasnjen poudarek **komponente „družba“**, vključno s podporo programa za raziskovalni in inovacijski del misij EU in novi evropski Bauhaus, ter skladnost s komponento „konkurenčnost“. V kompromisnem besedilu so dodane tudi določbe, namenjene zagotavljanju uravnoveženega pristopa med ukrepi za skupne raziskave od spodaj navzgor in vnaprej določenimi temami v okviru strateških področij.
- g) V okviru **stebra III (Inovacije)** je podrobneje opredeljena vloga **Evropskega sveta za inovacije (EIC)**, tudi glede upravljanja portfeljev na področju inovacij z visokim tveganjem. Pomembno je, da je v revidirano besedilo vključena možnost, da **EIC podpira inovacije na področju kritičnih globokih tehnologij, namenjenih zlasti obrambi**, in sicer do zgornjega zneska proračuna za steber III, pojasnjeno pa je tudi dopolnjevanje z Evropskim skladom za konkurenčnost.
- h) V okviru **stebra IV (Evropski raziskovalni prostor)** se Svetu ali njegovim svetovalnim telesom daje vloga pri opredelitvi področij, na katerih se lahko podprejo stroški gradnje ali večje nadgradnje raziskovalne in tehnološke infrastrukture. V besedilu je dodatno pojasnjena strateška vloga ustreznih forumov za infrastrukturo in uvedena merila, povezana z dokazi o novih zmogljivostih in njihovem učinkovitem izvajanju.
- i) Potem ko je predsedstvo besedilo ustreznih določb v zvezi s **povečevanjem udeležbe** delno predstavilo iz oglatih oklepajev, so bili dodatno specificirani podporni ukrepi, zlasti v zvezi z nadaljevanjem uspešnih instrumentov in morebitno vzpostavitev novih. V kompromisnem besedilu je utrjen tudi cilj trajnostne konvergence v raziskovalnih in inovacijskih zmogljivostih ter nadaljnjega napredka po vsej Uniji. Po mnenju številnih delegacij je dogovor o teh določbah tesno povezan s trenutnim stanjem pogajanj o celotnem svežnju VFO.
- j) V zvezi s **pravili za sodelovanje in razširjanje rezultatov** je bilo dodatno pojasnjeno besedilo o merilih za upravičenost, skupaj z nadaljnjimi izboljšavami določb o ocenjevanju predlogov.

- k) V zvezi s **postopkom v odboru** je bil dodan postopek pregleda za vse sestave, razen za delovni program ERC. Vstavljena je bila klavzula o nepredložitvi mnenja, ki preprečuje sprejetje izvedbenih aktov, kadar programski odbor ne poda mnenja.

### **III. ZAKLJUČEK**

15. Svet (promet, telekomunikacije in energija) naj:

- kot točko pod „A“ doseže dogovor o delnem splošnem pristopu glede okvirnega programa iz dokumenta 10464/26;
- kot točko pod „A“ doseže dogovor o delnem splošnem pristopu glede posebnega programa iz dokumenta 10465/26;
- kot točko pod „A“ odobri besedilo izjave iz dodatka ADD 1 k temu dopisu.

---